



แผนปฏิบัติการระดับชาติ  
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

National Action Plan on Business and Human Rights - NAP

นางสาวนรีลักษณ์ แพไชยภูมิ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ



## ความเป็นมาในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

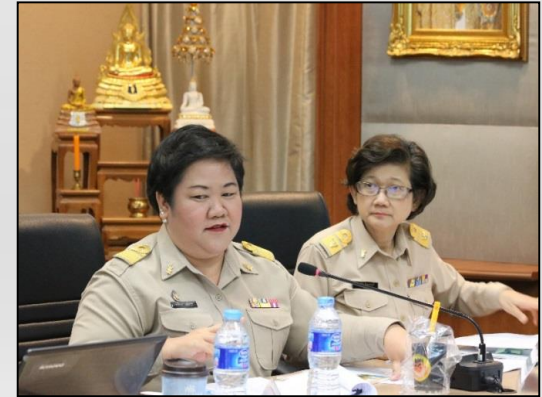
- ประเทศไทยให้คำมั่นโดยสมัครใจ (Voluntary Pledges) และรับข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) จากประเทศสวีเดน เมื่อปี พ.ศ. 2559
- คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 มอบหมายให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการขับเคลื่อนหลักการ UNGPs ภายในประเทศ และจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
- ทั้งนี้เนื่องจากกรมฯ รับผิดชอบงานด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย โดยเฉพาะ UPR ICESCR และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล  
ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 1

### การลงพื้นที่รวบรวมข้อมูล รอบที่ 1



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 2

### การลงพื้นที่รวบรวมข้อมูล รอบที่ 2





# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

## ระยะที่ 2

### การนำขึ้นสู่เว็บไซต์เพื่อรับฟังความคิดเห็นรอบที่ 1

The screenshot shows the official website of the Rights and Liberties Protection Department (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ). The page features a search bar at the top right and a navigation menu. The main content area displays a public consultation notice for the National Action Plan on Business and Human Rights (แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน). The notice is presented in a yellow-themed banner with Thai text and a portrait of King Rama X. The text on the banner reads: "เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป" (We will continue to uphold, maintain, and improve, and govern the land with justice for the benefit of the people throughout the kingdom). Below this, it states: "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒" (The King has the first royal decree in the coronation ceremony, Buddhist Era 2562) and "๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒" (May 5, 2019). To the right of the banner, there is a logo for the National Action Plan on Business and Human Rights (สิทธิมนุษยชน) and a button labeled "CLICK ที่นี่" (CLICK here). Below the banner, there is a small graphic with the text "ไทยนิยม ยั่งยืน" (Thailand, Prosperity, Sustainability) and "กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ" (Rights and Liberties Protection Department).

# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 2

การรับรองการเยือนของคณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชนกับบริษัทข้ามชาติ  
และองค์กรธุรกิจอื่นๆ ของสหประชาชาติ







## ประเด็นหลัก Key Priority Area ที่กำหนดในแผน

1. ด้านแรงงาน
2. ด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
3. นักปกป้องสิทธิมนุษยชน
4. การลงทุนระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ

# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 3

การหารือร่วมกับผู้แทนหน่วยงานสหประชาชาติในประเทศไทย



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 3

การหารือร่วมกับผู้แทนภาคประชาสังคม



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 3

### การหารือร่วมกับผู้แทนภาครัฐ



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 3

### การหารือร่วมกับผู้แทนภาคธุรกิจ



# กระบวนการจัดทำ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



## ระยะที่ 3

## การนำขึ้นสู่เว็บไซต์เพื่อรับฟังความคิดเห็นรอบที่ 2

The screenshot shows the official website of the Rights and Liberties Protection Department (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ). The page features a search bar at the top right and a navigation menu. The main content area displays a public consultation notice for the second round of comments on the National Action Plan on Business and Human Rights (แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน). The notice is presented in a yellow-themed banner with Thai text and a portrait of King Rama X. To the right of the banner, there are three promotional boxes: one for the National Action Plan on Business and Human Rights, one for the National Action Plan on Business and Human Rights (NAP), and one for the Thai Charter on Business and Human Rights (ไทยนิยม ยั่งยืน).

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ  
กระทรวงยุติธรรม  
Rights and Liberties Protection Department  
สายด่วน 1111 กด 77

ค้นหา Search

A- A+ Thai Eng

หน้าหลัก เกี่ยวกับเรา หน่วยงาน คลินิกยุติธรรม ผู้บริหาร สิทธิมนุษยชน ข่าว/ประกาศ รายงาน ห้องสนทนา ดาวน์โหลด

วิสัยทัศน์ "เป็นองค์กรกลางในการอำนวยความสะดวกสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานสากล อย่างยั่งยืน"

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด  
และครองแผ่นดินโดยธรรม  
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก  
พุทธศักราช ๒๕๖๒  
๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิทธิมนุษยชน  
สิทธิมนุษยชน THAILAND 4.0  
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนปฏิบัติการระดับชาติ  
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน  
(National Action Plan on  
Business and Human Rights: NAP)  
CLICK ที่นี่

ไทยนิยม ยั่งยืน  
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ



## เค้าโครงของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
- บทที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
- บทที่ 4 การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนไปสู่การปฏิบัติ และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

สถานะปัจจุบัน : อยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม  
เพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศใช้

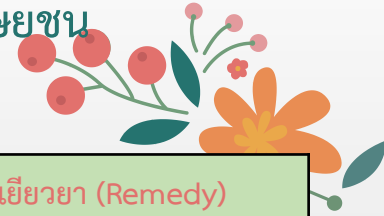
# สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านแรงงาน



เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3 การเยียวยา (Remedy)
<ul style="list-style-type: none"> <li>• การเข้าเป็นภาคีสันธิสัญญาระหว่างประเทศ</li> <li>• การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</li> <li>• การพัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงาน</li> <li>• การจัดหางาน</li> <li>• การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ให้กับแรงงาน</li> <li>• การจัดการเลือกปฏิบัติ ในการจ้างงาน/ทำงาน</li> <li>• การได้รับค่าแรง/ค่าจ้างที่เป็นธรรม</li> <li>• สภาพการทำงานที่เหมาะสม</li> <li>• การเข้าถึงสุขภาพของแรงงาน</li> <li>• การดูแลบุตรของแรงงาน</li> <li>• การค้ามนุษย์และแรงงานบังคับ</li> <li>• การคุ้มครองแรงงานในระบบห่วงโซ่อุปทาน</li> <li>• การคุ้มครองแรงงานจากการใช้เทคโนโลยีวิทยาการเข้ามาแทนที่แรงงาน</li> <li>• การคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ</li> <li>• การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• การปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน มาตรฐานแรงงาน และหลักการสิทธิมนุษยชน</li> <li>• สิทธิและสวัสดิการแรงงาน</li> <li>• การจัดการเลือกปฏิบัติ ในสถานที่ทำงาน</li> <li>• กลไกการร้องเรียน และเยียวยา</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• การร้องเรียน/ ร้องทุกข์</li> <li>• การเข้าถึงกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง</li> <li>• การอำนวยความสะดวกยุติธรรม</li> <li>• การระงับข้อพิพาท</li> <li>• การเยียวยา</li> <li>• การคุ้มครองสิทธิของแรงงานไทยที่ทำงานในต่างประเทศ</li> </ul>



# สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม



เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3 การเยียวยา (Remedy)
<ul style="list-style-type: none"><li>• การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</li><li>• การมีส่วนร่วมของประชาชน</li><li>• การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (EIA/EHIA)</li><li>• เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone)</li><li>• การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li><li>• การพัฒนาศักยภาพชุมชน</li><li>• ชนกลุ่มน้อย /กลุ่มชาติพันธุ์</li><li>• การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ</li><li>• การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชน และที่ดิน</li><li>• การเปิดให้ประชาชนและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม</li><li>• การจัดทำ EIA/EHIA</li><li>• กลไกการร้องเรียน และเยียวยา</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• การร้องเรียน</li><li>• การไกล่เกลี่ย</li><li>• การดำเนินคดี</li><li>• การช่วยเหลือทางการเงิน</li><li>• การเยียวยา</li></ul>

# สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านนักปกป้องสิทธิมนุษยชน



เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3 การเยียวยา (Remedy)
<ul style="list-style-type: none"><li>• การเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและความร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนต่างๆ</li><li>• การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</li><li>• การคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน</li><li>• การสร้างความรู้ ความเข้าใจ</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรการ และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน</li><li>• การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน</li><li>• การจัดทำมาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน</li><li>• กลไกการร้องเรียน และเยียวยา</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• การร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอความช่วยเหลือ</li><li>• การส่งเสริมระบบไกล่เกลี่ย</li><li>• การดำเนินคดี</li><li>• การเยียวยา</li></ul>

# สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ด้านการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ



เสาที่ 1 การคุ้มครอง (Protect)	เสาที่ 2 การเคารพ (Respect)	เสาที่ 3 การเยียวยา (Remedy)
<ul style="list-style-type: none"><li>• การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</li><li>• การสร้างความตระหนักรู้แก่นักลงทุน</li><li>• การส่งเสริมการลงทุน</li><li>• การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ</li><li>• การพัฒนาการดำเนินงานของภาครัฐ</li><li>• รัฐวิสาหกิจ</li><li>• การดำเนินการต่อภาคธุรกิจ</li><li>• การส่งเสริมความร่วมมือในการขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ</li><li>• การส่งเสริมความตระหนักรู้ถึงหลักการ/มาตรฐานระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและการประกอบธุรกิจโดยชอบ</li><li>• กลไกการร้องเรียน และเยียวยา</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• กลไกร้องเรียน</li><li>• การเจรจา/ไกล่เกลี่ย</li><li>• การช่วยเหลือทางการเงิน/เยียวยา</li><li>• การป้องกันผลกระทบ</li></ul>

กลไกขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน  
ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน



- ระยะเวลาบังคับใช้ : 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565)

- กลไกขับเคลื่อน :

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย



ขอบคุณค่ะ